

YEHOVA ŞAHİTLERİ'NİN TEŞKİLAT YAPISI VE TÜRKİYE'DEKİ FAALİYETLERİ (1) *

Hakkı Şah YASDIMAN**

THE STRUCTURAL ORGANIZATION AND ACTIVITIES OF THE JEHOVAH'S WITNESSES IN TURKEY (1)

ABSTRACT

The history of Jehovah's Witnesses began more than a hundred years ago, in the early 1870's. The name Jehovah's Witnesses was adopted in 1931. Previously, they were known as International Bible Students. Today the Watchtower Society has over 6 million active Jehovah's Witnesses spreading its doctrines in 235 countries.

A highly centralized structure frames the whole organization. Orders and reports come from and move back to the society's headquarters in Brooklyn, New York, directly or through various levels of authority: branch offices in important countries supervise the work and channel the distribution of publications; district and circuit servants regularly visit local congregations to meet local servants, pioneers, and publishers. In the branch offices, there are Branch Committees of about three to seven members to supervise the work in the lands under their jurisdiction. The country or area served by each branch is divided into districts, and the districts, in turn, are divided into circuits. Each circuit has in it about 20 congregations. Congregations are consisting of from a few to some 200 Witnesses.

According to the last report, today, the number of Jehovah's witnesses in our country is 1784, the number of congregation is 32, and the number of those who joined the anniversary meal is 3,298. They use every possibility to activate in our country, and their number increase day by day.

Our aim in this paper is to give detailed information about the Jehovah's Witnesses and show how they work all over the world, especially in Turkey, in order to spread their religious ideas.

Anahtar Kelimeler: Teşkilat, Sadık ve Basiretli Köle, Yönetim Kurulu, Mıntıka Nazırı, Temsil Heyeti, Bölge Nazırı, Çevre Nazırı, Şehir Nazırı, Öncülük Hizmeti, İbadet Programı, Müşareket Kesme.

---

* Bu makale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi ile Diyanet İşleri Başkanlığı'nın birlikte 15-17 Nisan 2005 tarihleri arasında Çanakkale'de düzenledikleri "Türk Dünyasında Misyonerlik Sempozyumu"nda "Türkiye'nin Yakın Tarihindeki Misyonerlik Faaliyetleri Bağlamında Bir İnceleme: Yehova'nın Şahitleri" başlığı ile sunduğumuz bildiri özet bir şekilde yer alan konuların genişletilmesi ve yeni bölümlerin ilâvesiyle oluşmuştur.

** Yrd. Doç.Dr., DEÜ. İlahiyat Fakültesi, Dinler Tarihi Anabilim Dalı

Asrımızdaki misyonerlik faaliyetlerinden söz edildiğinde ilk akla gelen isimlerden birisi de, Yehova'nın Şahitleri Teşkilatı'dır.¹ Bu teşkilatın üyelerinin dünyanın her tarafında aktif bir şekilde, ısrarla, "tek gerçek" olarak benimsedikleri, öğretisi ve uygulamaları yaymaya çalıştıkları, bu çerçevede iş yerlerinde, okullarda, sokaklarda ve özellikle de "evden eve" yaptıkları faaliyetlerde yoğun bir propaganda içinde buldukları görülmektedir.² Bu durum Türkiye için de aynen geçerlidir. Ülkemizdeki şahitler de, inançlarını başkalarına aktarmak için, kapı kapı gezmekte, her yaşta ve gruptan insana ulaşabilmek için büyük bir gayret göstermektedirler.

Acaba, bu insanlar kimlerdir ve ne istemektedirler? Neden öğretisi ve uygulamalarını yaymak için gayretle çalışmaktadırlar? Niçin teşkilatlarına büyük bir sadakatla bağlıdırlar? Nasıl bir teşkilat yapısına sahiptirler? Hangi faaliyetler içinde bulunmaktadırlar? Acaba, propaganda edildiği gibi, önemli bir başarı elde etmekte midirler? Bu teşkilatın üye profili hakkında neler söylenebilir?

Bu soruları çoğaltmak mümkündür. Araştırmamızda her ne kadar bu türden soruların cevabı aranılacak olsa da, bu çalışmada biz aslında YŞT'nin Türkiye'deki faaliyetlerini gözden geçirmeyi amaçlıyoruz.³ Gerçi, ülkemizde

¹ Bundan sonra "Yehova'nın Şahitleri Teşkilatı" yerine bu kelimelerin kısaltılmış şekli olan "YŞT" harfleri kullanılacaktır.

² Şahitlerin bu ısrarlı ziyaretleri ve faaliyetleri bazı film ve şarkılara da konu olmuştur. Örneğin "Kapımı Yehova'nın Şahidi gibi çal." şeklindeki şarkı sözleri ile Love and Marriage [Aşk ve Evlilik] dizisindeki şu sahne bunlardandır. "Saat gecenin ilerlemiş bir vakti ve bir tatil günüdür. Al ve karısı Peagy uyumak üzeredirler ki, kapının zili çalınır. Peagy telaşlanır. Al sakın bir şekilde 'Aman Peagy rahatla, Yehova'nın Şahitleri geçerken uğrayıp nasıl olduğumuzu sormak istemişlerdir' der. Peagy de, 'Tabii ki, onlardır, yoksa bu saatte başka kim kapıyı çalabilir?' der." Bu konuda bkz. Kızılırmak, Hasan Hüseyin, "Yahova Şahitleri", *Aksiyon Dergisi*, Ekim 1998, Yıl 4, S.202, s.29.

³ Biz bu araştırmada Yehova'nın Şahitleri'nin misyonerlik faaliyetlerini incelerken "misyon", "misyoner", "misyonerlik", "misyonerlerin yetişmesi", "misyonerlerin yaptıkları faaliyetler", "misyonerlerin faaliyetlerine karşı alınması gerekli tedbirler" gibi daha önce birçok çalışmada üzerinde durulan konuları tekrar ele almayacağız. Bu konuda örnek olarak şu çalışmalara müracaat edilebilir. Harman, Ömer Faruk, "Genel Olarak Misyonerlik", *Türkiye'de Misyonerlik Faaliyetleri*, Ensar Neşriyat, 2005, ss.25-30; Aydın, Mehmet, "Misyonerlik Faaliyetleri ve Türkiye", *Türkiye'de Misyonerlik Faaliyetleri*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2003, ss.7-19; Erdem, Mustafa, *Milli ve Manevi Bütünlüğümüzü Tehdit Eden Tehlike! Misyonerlik*, Türk Diyanet Vakfı-Sen Eğitim Yayınları, Ankara, 2003; Gündüz, Şinasi, "Misyonerlerin Çalışma Yöntemleri", *Türkiye'de Misyonerlik Faaliyetleri*, ss.351-378; Gündüz, Şinasi, *Misyonerlik*, Diyanet İşleri Başkanlığı, Yayınları, Ankara, 2005; Hökelekli, Hayati, "Gençleri Misyonerliğe Karşı Korumaya Önlemler", *Türkiye'de Misyonerlik Faaliyetleri*, ss.433-445).

daha önce YŞT ile ilgili yapılmış araştırmaların bir kısmında bu hususlara da değinilmiştir. Bununla birlikte, söz konusu eserlerde bizim burada ele alacağımız konular hakkında verilen malumat sınırlıdır. Ayrıca, bu teşkilat son zamanlarda stratejisini değiştirerek, kendisine farklı bir hedef kitlesi seçmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada, daha ziyade, YŞT'nin günümüz faaliyetleri üzerinde durulacak ve bu arada teşkilatın değişen stratejisi de mercek altına alınacaktır.

Makalemiz iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde önce, YŞT'nin günümüz Türkiye'sindeki faaliyetlerinin daha iyi anlaşılabilmesine bir giriş ve zemin olması bakımından, bu teşkilatın ortaya çıkışı ana hatları ile gözden geçirilecek ve bugünkü durumu hakkında bilgi verilecektir. Arkasından YŞT'nin organizasyon yapısı üzerinde durulacaktır. YŞT'nin organizasyon yapısının bilinmesi bu teşkilatın faaliyetlerinin anlaşılması bakımından önemlidir. Çünkü, bu teşkilat dünyanın her tarafında, aynı türden bir organizasyonla faaliyetlerini yürütmektedir. Dolayısıyla, teşkilatın Türkiye ayağında da aynı organizasyon geçerlidir. Ayrıca, teşkilat üyelerinin görev alanlarının bilinmesi teşkilatın Türkiye'deki faaliyetlerinin kavranması bakımından da gereklidir. Zira, şahitlerin ülkemizdeki faaliyetlerine bakıldığında, bütün faaliyetlerin aslında teşkilat üyelerinin görev talimatnamesinde belirlenen esaslar çerçevesinde yapıldığı anlaşılmaktadır.⁴

Araştırmamızda daha sonra YŞT'nin Türkiye'deki tarihi gelişimi ile bugünkü durumu ele alınacaktır. Bunların arkasından YŞT'nin dünya çapında ve memleketimizde düzenlediği ibadet programları ve toplantılar gözden geçirilecektir. YŞT'nin ülkemizde yaptığı bu faaliyetler de yine dünya genelindeki faaliyetlerin bir uzantısından ibarettir. Yani, Türkiye'deki faaliyetler incelenirken dünya genelindeki, dünya genelindeki faaliyetler incelenirken de Türkiye'deki faaliyetler görülmüş olmaktadır. YŞT, bölgesel bir takım farklılıklardan kaynaklanan stratejik taktiklerin dışında, dünyanın her tarafında aynı program ve toplantıları düzenlemektedir. Makalemizin bu bölümünde YŞT'nin dünya genelindeki ve Türkiye'deki toplantılarının birlikte gözden geçirilmesinin nedeni de budur.

Makalemizin ikinci bölümünde ise YŞT'nin ülkemizde yayılmasındaki etkenler, yoğun olarak faaliyet gösterilen bölgeler, yayımlar ve bunların dağıtımı ile ilgili bazı rakamlar, insanların bu teşkilata ilgi duyma sebepleri, üye-

⁴ Teşkilat üyelerinin görev esaslarının ve alanlarının belirlendiği talimatnamelerden birisi *Hizmetimizi Yerine Getirmek İçin Teşkilatlandırılmış Olmak* (Kule Kitapları, İstanbul, Nisan 1995) isimli kitaptır. Şahitlerin mahrem kabul ettikleri bu kitap için bundan sonra kısaltılmış şekli olan "HYGİTO" harfleri kullanılacaktır.

lerinin YŞT'ye bağlılıklarının ve gayretle çalışmalarının arkasındaki düşünce ve niyetler gibi konular üzerinde durulacaktır.

Belirtmeliyiz ki bu makale, önemli ölçüde, kendi gözlemlerimize ve şahitlerle birebir geliştirdiğimiz diyaloglara dayanan bir alan çalışmasıdır. Zaten, bizi böyle bir araştırma yapmaya sevk eden neden de ülkemizde alan çalışmalarına duyulan ihtiyaçtır.

Yehova'nın Şahitlerinin tarihine baktığımızda, bu oluşumun yaklaşık, yüzyılı aşkın bir süre önce başladığını görmekteyiz.⁵ Teşkilatın kurucusu, anne-babası İskoç-İrlanda karışımı olan ve Protestan Presbiteryan, yani reformcu bir kiliseye tabi bulunan Charles Taze Russell'dır.⁶ Russell 16 Şubat 1852'de Amerika'nın Pennsylvania eyaletinin Pittsbourgh şehrine bağlı Allegheny bölgesinde doğmuştur.⁷ O 1870-1875 yılları arasında Mukaddes Kitap tetkikleri yapmak üzere bir grup kurmuştur. Russell'ın 1916'da ölümünden⁸ sonraki çalışmalar 1931'de resmen "Yehova'nın Şahitleri" ismini alan cemiyetin gözetiminde devam etmiştir. Russell'ın 1884-1916 yıllarındaki Yönetim Kurulu başkanlığının ardından, teşkilatın başına sırayla Joseph Franklin Rutherford (1916-1942), Nathan Homer Knor (1942-1971), Fred William Franz (1972-1982), Milton Henschel (1982-) geçmişlerdir. Bu teşkilatın Yönetim kurulu, duruma göre, bazen 12⁹ bazen de 15 kişiden oluşmaktadır.¹⁰ Bu göreve gelenler ölünceye kadar görevlerinde kalmaktadırlar.¹¹

⁵ *Yehova'nın Şahitleri Kimlerdir? Nelere İnanırlar?*, Kule Kitapları, İstanbul, Ağustos 2000, s.6.

⁶ Günay, Misak, *Gerçeği Bilelim*, Zafer Matbaası, İstanbul, 1984, s.228. Ailesi tarafından bu mezhebin görüşleri doğrultusunda yetiştirilen Russell'ın daha sonra Adventistlerle de ilişkisi olmuştur. O bu ilişkileri nedeniyle, ileride tenkit edilecek ve bu grubun etkisinde kaldığı ileri sürülecektir. Russell'ın Adventistlerle ilişkisi için bkz. Paşaoğlu, Sarkis, *Tarih ve Kutsal Kitap Işığında Yehova Şahitleri*, Lütuf Yayıncılık, İstanbul, 1998, ss.29-31; Günay, Misak, *Gerçeği Bilelim*, Zafer Matbaası, İstanbul, 1984, s.228; Ünal, Semih Turgay ve Akdamar, Anibal, *Türkiye'de Laiklik İlkesi ve Yehova'nın Şahitleri*, İstanbul, 1983, s.50.

⁷ *Yehova'nın Şahitleri Kimlerdir? Nelere İnanırlar?*, s.6.

⁸ Russell, misyonerlik için çıktığı Teksas yolculuğunda, 31 Ekim 1916 tarihinde, trende ölmüştür. Bu konuda bkz. The Biography of Pastor Russell, <http://www.heraldmag.org/olb/>, Bible Students' Library, updated January 20, 2004.

⁹ Kızılırmak, H.H., *a.g.d.*, s.26.

¹⁰ YŞT'nin ortaya çıkışı, tarihi gelişimi, öğretisi ve uygulamaları konusunda daha fazla bilgi için bkz. *Yehova'nın Şahitleri Kimlerdir? Nelere İnanırlar?*; Erbarıştıran, Tufan, *Yehova'nın Şahitleri: Kim Bunlar? Ne İstiyorlar?*, Kule Kitapları, İstanbul, 1995; Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*; Tümer, Günay, *Yeni Dokümanların Işığında Yehova Şahit-*

Bugün bu teşkilatın dünya merkezi New York'tadır. Yönetim Kurulu da New York'tan teşkilatı sevk ve idare etmektedir. Günümüzde, Dünya genelinde, Yehova'nın Şahitlerine ait 100'den fazla büronun, 230'dan fazla ülkede vaaz eden milyonlarca Şahidin bulunduğu ifade edilmektedir.¹²

YŞT her sene başında bir önceki seneye ait faaliyet raporu yayınlamaktadır. Bu raporda o sene içindeki aktivitelerin ve bunların arkasından elde edilen sonuçların bir dokümanı verilmektedir. 1 Ocak 2005 senesinde yayınlanan Kule dergisindeki Yehova'nın Şahitleri'nin dünya çapındaki 2004 hizmet yılı faaliyet raporunun sonuç bölümündeki rakamlar şu şekildedir:

Territory or Country	Population	2004 Peak Witnesses	Ratio: One Witness to:	Number Baptized	Number of Congregations	Total Hours Preaching	Average Bible Studies	Memorial Attendance
Zambia	12,476,082	123,579	101	7,758	2,136	21,365	182,706	570,381
Zimbabwe	11,374,540	31,134	365	2,160	888	6,312	48,939	78,449
GRAND TOTAL 235 Lands		6,513,132		262,416	96,894	1,282,234,887	6,085,387	16,760,607

Yukarıdaki rakamlarda 2004 senesinde toplam 235 ülkedeki Yehova'nın Şahitleri'nin sayısının 6,513,132, cemaat sayısının 96,894, sene boyunca vaftiz edilen kişi sayısının 262,416, sene içinde Kutsal Kitap tetkikine katılanların 6,085,387, Yıllık Anma Yemeği'nde hazır bulunanların 16,760,607 kişi olduğu belirtilmektedir.¹³

leri, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 1987; Tanyu, Hikmet, *Yehova Şahitleri*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1980; Yitik, Ali İhsan, "Yehova Şahitliği'nin Ortaya Çıkışı", *Hristiyanlık: Dünü, Bugünü ve Geleceği*, Dinler Tarihi Derneği Yayınları, Ankara, 2002, ss.283-297; Stroup, H. H., "Jehovah's Witnesses", *The Encyclopedia of Religions*, Ed., Eliade, Mircea, Macmillan, London, 1987, C.7, ss.564-565; Walters, Wesley and Goedelman, Kurt, "Yehova Şahitleri", *Tarikatlar ve Yeni Dinler* (Ter. Levent Kınran), Yeni Yaşam Yayınları, İstanbul, 1998, ss.92-104.

¹¹ Bu teşkilatın sadece Yönetim Kurulu'ndaki üyeleri değil, aynı zamanda bütün idari görevlerde bulunan üyeler de ölüncüye kadar görevlerinde kalmaktadırlar.

¹² *Yehova'nın Şahitleri Kimlerdir? Nelere İnanırlar?*, s.2.

¹³ *Statistics: 2004 Report of Jehovah's Witnesses Worldwide*, http://watchtower.org/statistics/worldwide_report.htm

Şimdi bu tarihten geriye doğru iki örnek raporu daha vererek, bu teşkilatın son senelerde nasıl bir gelişme trendi yakaladığına işaret etmek istiyoruz.

Nisan 1990'da yayınlanan Kule Kitapları: Dinsel Serisi'nin 112. kitabında YŞT'nin dünya çapındaki 1989 hizmet yılı faaliyet raporundaki rakamlara göre, 1989 senesinde toplam 212 ülkedeki Yehova'nın Şahitleri'nin sayısı 3.787.188, cemaat sayısı ise 60.192'dir. Bu tarihte vaftiz edilen kişi sayısı 263.855, Kutsal Kitap tetkikine katılanlar 3.419.745, Yıllık Anma Yemeği'nde hazır bulunanlar da 9.479.064 kişidir.¹⁴

1 Ocak 1996'da yayınlanan Kule dergisindeki YŞT'nin dünya çapındaki 1995 hizmet yılı faaliyet raporundaki rakamlar ise şöyledir: 1995 senesinde toplam 232 ülkedeki Yehova'nın Şahitleri'nin sayısı 5.199.895, cemaat sayısı 78.620, vaftiz edilen kişi sayısı 338.491, Kutsal Kitap tetkikine katılanlar 4.865.060, Yıllık Anma Yemeği'nde hazır bulunanlar 13.147.201 kişidir.¹⁵ Bu raporlardan çıkan sonuç, YŞT'nin dünya genelindeki faaliyetlerini, 15 sene içinde hemen hemen ikiye katladığıdır.

Kanaatimizce, YŞT'nin çok kısa bir sürede faaliyetlerini böylesine katlama sebeplerinin başında üyelerinin teşkilatlarına duydukları bağlılık gelmektedir. Şahitlerin teşkilata bağlılıklarının nedeni incelendiğinde bir husus hemen dikkati çekmektedir, o da YŞT'nin üyelerinin bu teşkilatın tamamen Tanrısal kökenli olduğuna inanmalarındır. Bu inanç ana hatlarıyla şu şekildedir: YŞT'nin kökleri Hz. Adem zamanına kadar uzanmaktadır. İlk şahit de Adem'in oğlu Habil'dir.¹⁶ Bu teşkilatın son günlerde dünya sahnesinde belirmesi Kutsal Kitap peygamberliklerinin bir gerçekleşmesidir.¹⁷ Malaki 4:5'te geleceği vaat edilen İlyâ peygamber de aslında bu teşkilatın ta kendisi, yani "İsa'nın tüm mallarını emanet ettiği meshedilmiş takipçilerinden oluşan sadık ve basiretli köle sınıfı (Yönetim Kurulu)" önderliğindeki YŞT'dir.¹⁸

¹⁴ Bkz. *Kule Kitapları: Dinsel Seri, 112. Kitap*, Yayımlayan: Mete Süer, İstanbul, Nisan 1990, s.17.

¹⁵ *Kule*, İstanbul, 1 Ocak 1996, C.7, S.I, s.15.

¹⁶ Bu konuda bkz. Ünal, S.T ve Akdamar, A., *a.g.e.*, s.87.

¹⁷ Yehova'nın Şahitlerine göre, YŞT'nin son günlerde belireceği bizzat İsa Mesih tarafından Matta, 24:3 ve 24:45-47'de işaret edilmiştir. Buna göre, ileride ortaya çıkacak olan, bu teşkilat Tanrı'nın yeryüzündeki tek kanalı olarak isimlendirilecektir ("Jehovah and Christ-Foremost Communicators" *Watchtower*, Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania, September 1, 1991, s.18). Yine ileride ortaya çıkacak olan, bu teşkilat Tanrı'nın mesajını bütün dünyaya yayacaktır ("Happy Are the Peaceable", *Watchtower*, Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania, August 15, 1957, s.498).

¹⁸ Bu konuda bkz. Walters, W. and Goedelman, K. "Yehova Şahitleri", s.101-102.

Teşkilat meleklerce desteklenmekte, onlardan görünmez bir şekilde özel mesajlar almaktadır. Bu nedenle, Tanrı'nın tasvibini ve ebedi hayatı elde etmek için herkes mutlaka YŞT'ye, yani "sadık ve basiretli köle"ye bağlanmalıdır. Bu kurtuluşun olmazsa olmaz şartıdır. Sadık ve basiretli kölenin talimatlarını Tanrı'nın sesini izler gibi izlemek gerekmektedir. Teşkilata karşı isyan etmek Tanrı'ya karşı isyan etmekle eş değerdedir. Teşkilatı yöneten seçkin özel sınıf, yani Yönetim Kurulu bizzat Yehova Tanrı tarafından, 1919 yılında, Yehova'nın iletişim kanalı ve görünür temsilcisi olmak üzere özel bir şekilde seçilmiş, atanmış ve yetkilendirilmiştir. Dolayısıyla, bütün Yehova'nın Şahitleri, bu merkez kuruldan gelen talimat ve direktiflere koşulsuz bir şekilde uymalı ve kurtuluş için de mutlaka bu köle ile ortaklaşa çalışmalıdır. Teşkilata karşı gelmek, reddetmek veya onu eleştirmek sonsuz yaşam ödülünden yoksun kalmak ve yakında gerçekleşecek olan "Armedon/Armagedon Savaşı"¹⁹ da tamamen helâk olmak demektir.

Şahitler işte yukarıda zikredilen bu inancın yürüttükleri disiplinli, planlı ve programlı faaliyetlerin arkasındaki en önemli muharrik güç olduğunu ifade etmektedirler. Dolayısıyla, şahitlerin teşkilat tarafından verilen emirleri eksiksiz yerine getirmelerinin söz konusu inançtan kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Kendi teşkilatları'nın Tanrı'nın yeryüzünde kullandığı tek gerçek ve yetkili peygamber olduğuna inanan ve bu teşkilatın Tanrı tarafından son günler boyunca insanlarla iletişim için seçilen yegane kanal ve temsilci olduğunu kabul eden şahitler, böyle bir teşkilat içinde hizmet etmeyi bir lütuf ve ayrıcalık olarak görmektedirler.²⁰ Şimdi burada şahitlerin, tanrısal bir boyutu olduğuna inandıkları, bu teşkilatın yapısı üzerinde biraz durmak istiyoruz. Bu yapı, dünyanın her tarafında olduğu gibi, teşkilatın Türkiye ayağında da aynen geçerlidir. Teşkilatta askeri bir hiyerarşik düzen hakimdir. Bir başka ifade ile, emir-komuta zinciri geçerli olup, hiçbir şey tartışmaya açık değildir. Yönetim Kurulu'nun emirleri itirazsız yerine getirilir. Bu

¹⁹ "Armagedon" Kıyamet'in kopuşundan az önce İsa'ya inananlarla inanmayanlar arasında vuku bulacak büyük savaştır. Bu konuda bkz. *Mankind's Search for God*, Watch Tower Bible and Tract Society of New York, Inc., New York, 1990, ss.371-372; *Kingdom Come*, Watch Tower Bible and Tract Society of New York, Inc., New York, 1981, ss.162-173.

²⁰ Bu konuda bkz. "You Can Live Forever in Paradise on Earth", *The Watchtower*, Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania, February 15, 1983, s.12; "Continue to Be Readjusted", *Watchtower*, Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania, November 1, 1990, s.30.

emirlerin Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisinden geldiği kabul edilir.²¹ YŞT'nin yayınlarında, Mukaddes Kitap'tan da referans göstermek suretiyle, Yehova'nın Şahitleri arasında herhangi bir rütbe ve sınıf ayırımının olmadığı,²² cemaatte önemli görevi bulunanların oraya hizmet için geldikleri ifade edilmektedir. Örneğin bu konuda bizzat İsa'nın "Kim küçük çocuk gibi kendini alçaltırsa, göklerin krallığında en büyük odur."²³; "Fakat aranızda kim büyük olmak isterse, hizmetçiniz olsun ve aranızda kim birinci olmak isterse kulunuz olsun."²⁴ dediği söylenerek üst görevlerdeki insanların bu görevlere sadece teşkilatın faaliyetlerinin daha düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için getirildikleri belirtilmektedir. Diğer taraftan, her ne kadar İsa-Mesih'ten referansla Yehova'nın Şahitleri arasında bir eşitlik vurgusu yapılmaya çalışılıyor olsa da, realitede karşımıza daha başka bir tablo çıkmakta ve teşkilatta son derece disiplinli bir alt-üst ilişkisi ile karşılaşılmaktadır. Bu teşkilatın üst yapısı şu şekildedir:

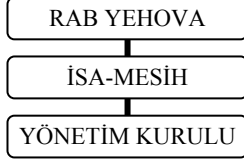
²¹ Bu teşkilatın yapılanmasına ve teşkilat önderlerinin davranışlarına referans olarak gösterilen metinlerin bir kısmı şunlardır: "Her cemaatte ihtiyarlar, yani nazırlar vardır. Onlar cemaatte öğretme işine önderlik ederler (I. Timoteos 3:1-7; 5:17)."; "Hizmet-yardımcıları onlara yardım eder (I. Timoteos 3:8-10, 12, 13)."; "Bu erkekler cemaatin diğer mensuplarından üstün değildir (II. Korintoslular 1:24)."; "Onlara özel unvanlar da verilmez (Matta 23:8-10)."; "Başkalarından farklı giyinmezler. Yaptıkları için para da almazlar. İhtiyarlar cemaatin ruhi ihtiyaçlarıyla istekle ilgilenirler. Sıkıntılı zamanlarda teselli ve rehberlik sağlayabilirler (Yakub 5:14-16; I. Petrus 5:2, 3)."

²² Teşkilatta kimsenin diğeri üzerinde bir üstünlüğe sahip olmaması yönünde atılan adımlar için bkz. Stroup, H. H., "Jehovah's Witnesses", s.565.

²³ Matta, 18:4.

²⁴ Matta, 20:26-27.

a. Yönetim Kurulu

Yehova'nın Şahitleri başta Yehova Tanrı'ya, arkasından İsa Mesih'e ve daha sonra da "Sadık ve Basiretli Köle"²⁵ye, yani Yönetim Kurulu'na bağlıdır. YŞT'nin iddiasına göre, Yönetim Kurulu'nun örgütlenmesi MS.I.yy'da başlamıştır.²⁶ MS.I.yy'daki Yönetim Kurulu'nun yoğun çabaları sonucunda daha çok cemaat kurulmuş, bu sırada Yeruşalim cemaatindeki resüller ve "ihtiyarlar"²⁷, giderek genişleyen, ilk yüzyıldaki uluslararası cemaatin başlıca nazırları olarak hizmet etmeye devam etmişlerdir.²⁸

Günümüzdeki YŞT'nin Yönetim Kurulu ilk yüzyıldaki Yönetim Kurulu'nu örnek olarak çalıştığını ileri sürmektedir. Mesih'in reisliğine ve Mukaddes Kitabın prensiplerine sıkıca bağlı kaldığını, Mukaddes Ruh'un yönlendirmesine tabi olduğunu ifade etmektedir.

Yönetim Kurulu, Yehova'nın Şahitleri'nin yeryüzündeki resmi idare organıdır ve kendi idaresi altındaki bütün organlarla sürekli irtibat halindedir. Teşkilat için gerekli düzenlemeler ve bütün kararlar Yönetim Kurulu tarafından alınır. Dünyanın her tarafındaki şahitler bu kararlara uymak zorundadırlar. Çıkacak yayınlardan toplantı programlarına kadar herşeyin organizasyonu bu kurul tarafından yapılır. Yönetim Kurulu kararlarında bağımsızdır. Yönetim Kurulu, hizmet etmeye yeterli olan erkekleri, herhangi bir zamanda herhangi bir yere, nazır olarak tayin edebilir. Hatta, bazen nazır

²⁵ "Sadık ve Basiretli Köle" hakkında şöyle denilmektedir: "Kendi vaadine uygun olarak, İsa Mesih bir Sadık ve Basiretli Köle tayin etmiş, onun kimliğini belirginleştirmiş ve onu 'bütün malları üzerine' koymuştur (Matta, 24:45-47). Bu 'sadık köle' ıstırap çeken daha milyonlarca insanın da iyi haberi işitebilmesi, Tanrı'nın Gökteki Krallığı hakkında bilgi alabilmesi ve sonuç olarak O'na hizmet edebilmesi için, Tanrı'nın ev halkına bol bol ruhi gıda dağıtmıştır." Bu konuda bkz. *HYGİTO*, s.11.

²⁶ Bu konuda şöyle denilmektedir: "Yehova'nın, iyi haberi geniş çapta vaaz edilmesi için İsa'nın takipçilerinden oluşan teşkilat kanalıyla yaptığı işlerle ilgili göze çarpan bir örnek, Resüllerin İşleri'nin 10. babında kayıtlıdır (Resüllerin İşleri, 10:1-48). Ayrıca, ilk yüzyıldaki Yönetim Kurulu, bazen nazırlar tayin etmeleri için belirli temsilcilere yetki verdi (I. Timoteosa, 1:3-4; Titusa, 1:5; Resüllerin İşleri, 16:4-5)." Bkz. *HYGİTO*, s.10, 41.

²⁷ İhtiyarlar, Temsil Heyeti tarafından cemaatlere sürekli olarak hizmet etmek, onların ihtiyaçlarıyla ilgilenmek ve cemaatin tarla hizmetinde etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak için görevlendirilen, yeterlik sahibi kişilerdir (İhtiyarlar üzerinde daha sonra durulacaktır).

²⁸ Bkz. *HYGİTO*, s.24. Konu ile ilgili metinler için de bkz. Resüllerin İşleri, 8:1, 14-15; 15:1-2, 22-31; 16:4-5.

tayin etmeleri için belirli temsilcilere yetki verebilir.²⁹ Bu kurul yöresel bir grubun tavsiye ve yönlendirmesinden bağımsızdır.

b. Mıntıka Nazırı

Mıntıka Nazırı her ne kadar hiyerarşik düzende ikinci sırada geliyor gibi görünse de, Temsil Heyetleri Mıntıka Nazırlarına değil, doğrudan Yönetim Kurulu'na karşı sorumludurlar.

Mıntıka Nazırları, yeterlik sahibi “birader³⁰”ler arasından, belirli zamanlarda bütün dünyadaki bürolara hizmet etmek için, Yönetim Kurulu tarafından seçilen kimselerdir. Mıntıka Nazırlarının başlıca işi Temsil Heyetlerinin karşılaştıkları problemlerde onlara yardımcı olmaktır. Ayrıca, Temsil Heyetlerinin bürolarının kayıtlarını, vaaz etme faaliyetlerini ve eğer Temsil Heyetlerine ait bir tesis varsa bunların işleyişlerini denetlemektir. Mıntıka Nazırlarının en önemli görevlerinden birisi de “tarla hizmeti³¹”nde önderlik etmektir.³²

c. Temsil Heyeti

Her ülkedeki Yehova'nın Şahitleri'ni organize eden ilk organ yerel Temsil Heyetleridir. Temsil Heyeti'nin bir üyesi olarak hizmet etmek üzere seçilenlerin tayinlerini Yönetim Kurulu yapar.³³ YŞT'nin herhangi bir ülkede bir bürosu açıldığı zaman, bu büronun gözetiminde bulunan yerlerdeki düzenlemeleri ve organizasyonu yapması için 3 veya daha fazla (7'ye kadar) ihtiyardan oluşan bir Temsil Heyeti tayin edilir.

Temsil Heyeti kendi sorumluluğuna tahsis edilen cemaatlerle ilgilenir, cemaatlere çevre nazırları atar. Cemaatlerin ihtiyaçlarının karşılanması, düzenli olarak çıkan yayımların (Gözcü Kulesi, Uyan, Tanrısal Hizmet Programı vb.) bu cemaatlere ulaştırılması gibi faaliyetler hep Temsil Heyeti tarafından organize edilir. Temsil Heyeti cemaatlere ihtiyar ve hizmet yardımcıları atanması için çevre nazırlarının tavsiyelerini değerlendirir,³⁴ dolgun vakitli vaizlerin, özel öncü, daimi öncü ve öncü yardımcılarının faaliyetini sevk ve idare eder.³⁵ Yine, Temsil Heyeti yapılacak bölge toplantısı, çevre toplantıları, bir günlük özel toplantılar için de düzenlemeler yapar.

---

²⁹ *HYGİTO*, s.28, 41.

³⁰ Bu teşkilatta erkeklere “birader”, hanımlara ise “hemşire” denilmektedir.

³¹ “Tarla hizmeti” teşkilatın öğreti ve uygulamalarını aktif bir şekilde yayma faaliyetine verilen isimdir.

³² *HYGİTO*, ss.53-54.

³³ *HYGİTO*, s.53.

³⁴ *HYGİTO*, s.27.

³⁵ *HYGİTO*, s.53.

Ayrıca, Temsil Heyeti kendisine bağlı cemaatleri, genelde yılda iki ke-re olmak üzere, ziyaret etmek için çevre nazırları görevlendirir.

Temsil Heyeti'nin ve sıralamada daha altta olan diğer görevlilerin bi-zim araştırmamız açısından önemli olduğunu belirtmeliyiz. Çünkü, Türki-ye'deki faaliyetler Temsil Heyeti marifetiyle yürütülmektedir. Temsil Heye-ti'nin merkezi İstanbul'dadır. Bu heyet üç kişiden oluşmaktadır.

d. Bölge Nazırı

Bölge, yaklaşık 20 çevrenin birleşmesinden oluşan geniş birime verilen isimdir.³⁶ Bölge Nazırı da bu bölgeden sorumlu olan kişidir. Bölge Nazırı, Yönetim Kurulu tarafından tayin edilen, seyahat eden bir ihtiyardır. Temsil Heyeti ise, bir bölge oluşturan belirli sayıdaki çevreye hizmet etmek üzere, Bölge Nazırlarını yönlendirmektedir. Bölge Nazırları da bölgelerinde yapı-lan Çevre İbadeti programlarına başkanlık etmekte ve bu programlardaki umumi konuşmaları yapmaktadırlar.

Bölge Nazırlarının en önemli işi tarla hizmetinde önderlik etmektir. Bölge Nazırlarının görev talimatnamesinde, yapılan çevre toplantılarının nasıl sunulduğu, bu toplantıların yapıldıkları çevrede nasıl karşılandıkları, cemaatlerin ihtiyaçları gibi konularda Temsil Heyeti'ne raporlar sunmaları gerektiği bildirilmektedir.³⁷ Ülkemizdeki Bölge Nazırları da, görev alanla-rındaki (örneğin, Ege Bölgesi gibi) faaliyetleri İstanbul'da bulunan Temsil Heyeti'ne Rapor etmektedirler.

e. Çevre Nazırı

Yönetim Kurulu, yeterlik sahibi ihtiyarları, Çevre Nazırları olarak gö-revlendirir. Temsil Heyeti de bu nazırları çevrelerini oluşturan cemaatleri devamlı olarak ziyaret etmek üzere yönlendirirler. Böylece, Çevre Nazırları belirli aralıklarla, hiçbir cemaate tahsis edilmemiş sahalarda hizmet eden öncüleri, daimi öncüleri, öncü yardımcılarını, özel öncüleri ve dolgun vakitli hizmet eden diğer vaizleri ziyaret ederler.³⁸ Nazırlar, ziyaretlerinin mümkün olan en büyük yararı sağlaması için, güzergâhlarıyla ilgili planlarını hazırla-yıp önceden cemaatlere bildirirler³⁹.

³⁶ Kızıllırmak, H.H., *a.g.d.*, s.28. Dünya genelindeki uygulamaya göre, yeterli sayıda şahi-din bulunması durumunda bir "çevre" yaklaşık 20 cemaatten oluşmaktadır. Her Cemaat de yaklaşık 200 kişiden meydana gelmektedir. Ülkemizdeki cemaatleri oluşturan şahitle-rin sayısı, tespitlerimize göre, bazı yörelerde bu rakamlardan daha azdır.

³⁷ *HYGİTO*, ss.51-52.

³⁸ Çevre Nazırları sadece kendi görev alanlarındaki cemaatlerle ilgilendirler (Yehova'nın Şahitleri Kimlerdir? s.25).

³⁹ *HYGİTO*, s.47.

Çevre Nazırı'nın görevleri arasında cemaatin ihtiyaçlarıyla, Tanrısal Hizmet Programı'nda belirtilen esaslar ve Temsil Heyeti'nden gelen talimatlar çerçevesinde, yöresel koşulları da gözeterek ilgilenmek ve bu konuda bir takım düzenlemeler yapmak bulunmaktadır. Yine, cemaatin kayıtlarını (müjdecî raporları, ibadette hazır bulunanların sayıları, saha kayıtları ve hesap defterleri gibi) kontrol etmek de onların görevlerindedir.⁴⁰

Bir Çevre Nazırı cemaatteki müjdecilerle tek tek ilgilenmek, yapılan programa göre, onlarla birlikte vaaz faaliyetlerine katılmak ve yine yapılan programa göre, onların evlerindeki yemeklere katılmak durumundadır. Çevre Nazırı'nın ziyaretinin başlıca hedefi; tarla hizmetinde önderlik etmektir. Cemaatler de, Çevre Nazırı'nın geleceği haftadaki programlara dolgun biçimde katılabilecek şekilde, kendilerini ayarlamaktadırlar/ayarlamak zorundadırlar.

Görev talimatnamesinde “Çevre Nazırı ziyareti bitirdikten sonra ayrıntılı raporunu Temsil Heyeti'ne sunar.”⁴¹ denilmektedir. Dolayısıyla ülkemizdeki Çevre Nazırları da görev alanlarındaki şehirlerle ilgili raporları düzenli olarak İstanbul'daki Temsil Heyeti'ne sunmaktadırlar.

f. Şehir Nazırı

Birden fazla cemaatin bulunduğu şehirlere tayin edilen yeterlik sahibi bir biraderdir. Temsil Heyeti'nin isteği doğrultusunda gönderilen yayımlarla, o şehirde düzenlenecek toplantılarla ve o şehirle ilgili diğer hizmetlerin organizasyonuyla uğraşır. Şehir Nazırı şehirdeki her cemaatle iletişim halindedir. Onun da en önemli görevi tarla hizmetinde önderlik etmektir.⁴²

Ülkemizde de faaliyetlerin yoğun olduğu şehirlerde Şehir Nazırları bulunmakta ve bu şehirlerdeki organizasyon onlar tarafından sağlanmaktadır.

Bu Nazırlara bağlı da bir takım alt birimler bulunmaktadır. Bu birimlerdeki görevlilerden bazıları üzerinde durmak da yararlı olacaktır. Çünkü, YŞT'nin faaliyetleri aslında büyük ölçüde bu görevliler tarafından yürütülür, bir başka ifade ile YŞT'yi bu görevliler omuzlarında taşımaktadırlar.

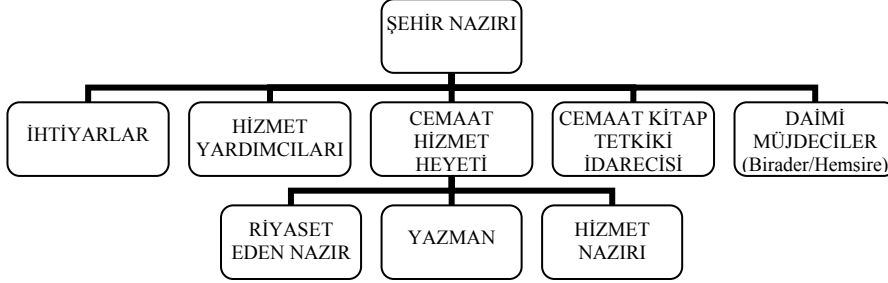
Nazırlara bağlı alt birimler en genel haliyle, şu şekildedir.

---

⁴⁰ *HYGİTO*, ss.47-48.

⁴¹ *HYGİTO*, ss.48-49.

⁴² *HYGİTO*, s.46-47.

a. İhtiyarlar

Temsil Heyeti tarafından cemaatlere sürekli olarak hizmet etmek, onların ihtiyaçlarıyla ilgilenmek ve cemaatin tarla hizmetinde etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak için görevlendirilen, yeterlik sahibi kişilerdir. Bir cemaatte, cemaatin büyüklüğüne göre, birden fazla ihtiyar olabilir. İhtiyarlar, cemaatin ihtiyaçlarını gidermek için, bir kurul oluşturmaktadırlar. Buna ihtiyarlar kurulu adı verilmektedir. İhtiyarlar kuruluna başkanlık eden kişiye de riyaset eden denilir. Riyaset eden cemaatte Gözcü Kulesi tedkiki İdarecisi, Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı Nazırı, cemaat kitap tetkik grupları ve Tanrısal Hizmet Programı'nda yer alan bölümler için sorumlu ihtiyarlar tayin eder.⁴³

Riyaset eden ihtiyar/nazır, yazman ihtiyar ve hizmet ihtiyarı cemaatin hizmet heyetini oluşturmaktadır. Bu hizmet heyeti yayın envanteri, siparişleri ve vaaz raporları kayıtlarını kontrol etmekte, ayrıca cemaatin kullandığı salondaki aksaklıkların giderilmesi, konuşmaların ve öğretim programlarının düzenlenmesiyle de ilgilenmektedir. Yine, İhtiyarlar cemaatin durumunu sürekli olarak kontrol etmek, onların maddi ve manevi ihtiyaçlarını bilmek zorundadır. İlâveten, İhtiyarlar cemaate eğitim ve öğretim konusunda rehberlik etmek, tarla hizmetinde önderlik yaparak, müjdecilerle birlikte çalışmak, böylece onlara örnek olmak durumundadırlar.⁴⁴

YŞT ihtiyarların hangi kurallara göre hareket edeceklerinin, yetkilerinin ve niteliklerinin neler olduğunun I. Timoteosa, 3:1-5⁴⁵ ve Titusa 1:6-9'da⁴⁶ belirtildiğini ileri sürer. Seçilenler de bu kurallara titizlikle uyarlar.

⁴³ *HYGİTO*, ss.41-42.

⁴⁴ *HYGİTO*, ss.41-44.

⁴⁵ Bu metinde şöyle denilmektedir: “Bu kelam sadıktır: Eğer bir adam nazırlık isterse, iyi bir iş arzu eder. İmdi nazır olacak adam için gerektir ki, kusursuz, bir kadın kocası, temkinli, akıllı, intizam sahibi, misafirperver, öğretmeğe kabiliyetli, şaraba meyyal değil, vurucu değil; fakat mülayim, kavgacı değil, para sevmeyen, çocukları vekarları tam ola-

Ülkemizde şahitlerin yoğun olarak yaşadıkları İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin gibi şehirlerde Şehir Nazırlarına bağlı ihtiyarlar bulunmaktadır.

b. Hizmet Yardımcıları

Cemaatlerde, İhtiyarların yaptıkları işlerde kendilerine yardım etmeleri için, yine Temsil Heyeti tarafından tayin edilen, hizmet yardımcıları bulunmaktadır. Cemaatlere tayin edilen hizmet yardımcıları, kendilerine verilen görevleri yapmakla, ihtiyarların yükünü hafifletmekte, onlara işlerin ayrıntısı ile uğraşmak yerine, daha önemli olan öğretim verme ve çobanlık etme sorumluluklarını yerine getirebilmeleri bakımından zemin hazırlamaktadırlar. Yani, İhtiyarların serbest kalmalarını sağlamaktadırlar. Bu yardımcılarından birisi, örneğin, cemaatin yayınlarına bakmak üzere tayin edilebilmekte, bir başkası cemaatin dergileriyle ilgilenebilmekte, bir diğeri cemaat hesapları ya da saha tahsisleriyle ilgili kayıt tutabilmekte, birisi de cemaatin kullandığı mikrofonların bakımı, ses cihazlarının çalıştırılması ve kürsü ile ilgili işlerde kullanılabilir. 46

Yine, ibadet/cemaat salonunun bakımı ve temiz tutulmasıyla ilgili konuları da hizmet yardımcıları düzenlemektedirler. Bazı hizmet yardımcıları da teşrifat işinde ve cemaat ibadetinde düzeni sağlamak üzere görevlendirilebilmektedirler. Hizmet yardımcılarının yeterli sayıda bulunduğu cemaatlerde bu görevlerin her birisini farklı bir hizmet yardımcısı yapmakta, yeterli sayıda hizmet yardımcısının bulunmadığı yerlerde ise, bir kaç hizmeti tek bir hizmet yardımcısı yüklenmektedir. Diğer taraftan, bir hizmet yardımcısının da en önemli görevi tarla hizmetine önderlik etmektir.⁴⁷

c. Cemaat Hizmet Heyeti

Riyaset Eden Nazır, Yazman ve Hizmet Nazırı'ndan oluşan Cemaat Hizmet Heyeti'nin üyeleri yayınların envanteri ve siparişleri, tarla hizmeti raporları, nazırlar ve hizmet yardımcıları veya daimi öncülerin tayin edilmesi veya görevden alınması için yapılan tavsiyelerle ilgili kullanılan formlar gibi

---

rak itaat ettirip, kendi evine iyi reislik eden bir adam olsun; ve bir kimse kendi evini idare etmeği bilmezse, Allah'ın kilisesini nasıl kayırır?" I. Timoteosa, 3:1-5.

⁴⁶ Bu metinde de şöyle denilmektedir: "Eğer biri suçsuz, tek kadın kocası ise ve iman eden ve edepsizlik ve nizamsızlıkla haklarında şikayet olunmayan çocukları varsa, onu tayin et. Çünkü Allah evinin kâhyası sıfatı ile nazıra suçsuz olmak, kendini beğenen, tez öfkelenen, şaraba müptela, vurucu, yakışsız kazanca haris olmamak, fakat misafirperver, iyilik seven, temkinli, âdil, mukaddes, nefesine hakim, talime göre sadık kelamı sıkı tutan olmak gerektir, ta ki, sağlam talimde teşvik ve karşı söyleyenleri ilzam edebilsin." Pavlusun Titusa Mektubu, 1:6-9.

⁴⁷ *HYGİTO*, ss.55-58.

çeşitli formları doldurup imzalarlar. Teşkilat zaman zaman Hizmet Heyeti'nden başka görevleri yerine getirmesini de isteyebilir.⁴⁸

d. Cemaat Kitap Tetkik İdarecisi

Cemaatte birden fazla ihtiyar varsa bu görev için onlar kullanılmaktadır. Eğer yoksa, bir ihtiyar hafta boyunca, değişik zamanlarda birden fazla gruba bakmaktadır. Eğer bu da mümkün değilse, o zaman yetenekli hizmet yardımcıları bu görevi bir ihtiyar bulununcaya kadar yapmaya çalışmaktadırlar. Bu görev, öğretmekle ilgilidir. Gruptakilerin sorularını cevaplamak, aynı zamanda onların öğrendiklerini yaşama geçirmeleri ve bunları başkalarına aktarmaları konusunda rehberlik etmektir. Diğer taraftan Cemaat Kitap Tetkik İdarecisi'nin bir başka önemli görevi, tarla hizmetinde önderlik etmektir. Her zaman çalışılacak yeterince saha bulunması için plan yapmak, o günkü tarla hizmetinde bulunacak kişileri teşkilatlandırmaktır.⁴⁹

e. Müjdeciler (Birader ve Hemşireler)

Cemaatlerin oluşmasını sağlayan ana unsur tarla hizmetinde çalışıp rapor veren müjdecilerdir. Aslında, bir Yönetim Kurulu üyesi, bir Temsil Heyeti üyesi, bir Mıntika Nazırı, kısacası Yehova'nın Şahidi olan her kes bir müjdecidir. Bir kimsenin müjdecisi olabilmesi için Yehova'nın Şahitleri ile Mukaddes Kitabı tetkik etmiş, onlarla tarla hizmetine katılıp yeterlik sahibi olduğunu göstermiş olması gerekmektedir. Ayrıca, cemaat ihtiyarlarının kendileri hakkındaki kanaatlerinin oluşması için hazırladıkları soruları, yine onlarla ayrıntılı bir şekilde müzakere etmiş bulunması lazımdır. Bundan sonra, cemaat ihtiyarları o kişinin müjdecisi olduğunu onaylayıp, cemaate ilan etmekte ve böylece kayıtlara geçirilmektedir. Müjdeciler belli bir süre sonra kendi istekleriyle “vaftiz⁵⁰” edilmeye karar verirlerse bunu cemaatin ihtiyarlarına bildirmektedirler.

Bunlardan başka, YŞT “Öncülük Hizmeti” adı verilen bir organizasyonla vaaz faaliyetlerini yürütmektedir. Burada kısaca bu konu üzerinde de durmak istiyoruz.

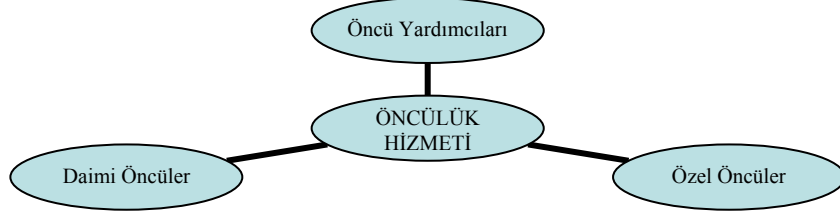
Yehova'nın Şahitlerinin Vaaz Faaliyetleri: Öncülük Hizmeti

Yehova'nın Şahitleri vaaz etme faaliyetlerinin genişletilmiş ve yoğun bir biçimi olan öncülük hizmetinde de aktif olarak çalışmaktadırlar. Öncülük hizmetindeki görev dağılımı, bir bilgi vermesi bakımından, genel olarak şu şekilde gösterilebilir.

⁴⁸ *HYGİTO*, s.43.

⁴⁹ *HYGİTO*, ss.43-44.

⁵⁰ Yehova'nın Şahidi olabilmek için şart olan “Vaftiz” konusuna ileride işaret edilecektir.

a. Öncü Yardımcıları

“Saat bazı” daimi öncülerden daha düşük vaaz faaliyeti hizmetidir. Kişinin kendi şartlarına ve durumuna göre aylık bazda ne kadar faaliyette bulunabileceği belirlenmektedir. Bu kısa süreli bir görevlendirmedir.⁵¹ Bir müjdecinin öncü yardımcısı olabilmesi için mutlaka vaftiz edilmiş olması gerekmektedir. Öncü Yardımcısı olmak için müjdecinin bir dilekçeyle talebini cemaat sorumlularına (ihtiyarlara) bildirmesi lazımdır.⁵²

b. Daimi Öncüler

Vaaz etme faaliyetinde sürekli olarak çalışmak isteyen ve saat kotası Öncü Yardımcısı’ndan daha yüksek olan bir vaaz etme faaliyetidir. Bir müjdecinin Daimi Öncü olabilmesi için en az altı aydır vaftizli olması şart görülmektedir. Daimi Öncü olmak için de müjdecinin bu talebini bir dilekçeyle cemaat sorumlularına bildirmesi lazımdır.⁵³

c. Özel Öncüler

Teşkilat tarafından, vaaz etme faaliyetinde etkili olduklarını gösteren ve tayin edilmeleri uygun görülen Daimi Öncüler arasından seçilmektedirler. Bunlar herhangi bir yerde hizmet edebilecek kimselerdir. Görevleri tayin edildikleri bölgelerde bulunan cemaatlere yardım etmek ve vaaz etme faaliyetinin genişletilmesine katkı sağlamaktır.⁵⁴

Buraya kadar YŞT’nin teşkilat yapısını ve bu teşkilattaki görevlilerin vazifelerini genel olarak görmüş olduk.⁵⁵ Bizim bu konu üzerinde durma

⁵¹ Öncü yardımcıları aylık olarak en az 50 saat olmak üzere vaaz faaliyetlerinde çalışmaktadırlar. Aslında, Yehova’nın Şahitleri tebliğ sürelerine göre üçe ayrılmaktadırlar. Ayda 90 saatin üzerinde tebliğ yapanlara pioneer (öncü), ayda 60 saatin üzerinde tebliğ yapanlara auxiliary pioneer (yardımcı öncü) ve 60 saatin altındakilere de publisher (yayıncı) denilir. Bkz. Kızıllırmak, H.H., *a.g.d.*, s.29; Siddiqui, Atallah, *A Way of Thinking: Jehovah’s Witnesses, Arabia*, October 1986, C.6, s.66.

⁵² *HYGİTO*, ss.113-114.

⁵³ *HYGİTO*, s.114.

⁵⁴ *HYGİTO*, ss.114-115.

⁵⁵ Burada ayrıca bu teşkilatın dünyanın her tarafında, yukarıda kaydedilen görevleri yapacak, yani misyonerlik faaliyetinde bulunacak üyelerin yetiştirilebilmesi için, haftalık, ay-

nedenimiz; daha önce de işaret ettiğimiz gibi, bu teşkilatın hem dünyada ve hem de Türkiye’de nasıl bir organizasyonla icra-i faaliyet ettiklerini ortaya koymak içindir. YŞT’nin ülkemizde bu teşkilata katılan kimseleri, sırayla yukarıdaki görevlere ve makamlara getirip, “onurlandırdığı”, daha sonra da bu yerlerde onlara yukarıda zikredilen vazifeleri yaptırdığı görülmektedir. Söz konusu görevlilerin Türkiye’de misyonerlik adına yaptıkları faaliyetleri incelemeye başlamadan önce bu teşkilatın ülkemizdeki tarihçesini de kısaca gözden geçirmek istiyoruz.

Yehova’nın Şahitleri’nin Türkiye’deki Tarihçesi

Russell 1891 senesinde bütün Avrupa’yı dolaşmak için çıktığı yolculuk sırasında uğradığı Anadolu’dan hayal kırıklığı içinde ayrılır.⁵⁶ Bununla birlikte, 1909’da İzmir’de Tarassut Kulesi (Gözcü Kulesi)’ni düzenli şekilde okuyan bir grubun oluştuğu ifade edilir.⁵⁷ YŞT’nin Türkiye’de bilinen ilk faaliyetlerinin 1931 yılında Emmanuel Pasavantis ve karısının, bugün Yehova'nın Şahitleri arasında öncülük diye bilinen «kolportörlük» işini yapmak üzere, ülkemize gönderilmeleriyle başladığını söyleyebiliriz.⁵⁸

Bu çift Beyoğlu’nda, şimdi İstiklal Caddesi olarak isimlendirilen semtte, bir daire tutarlar. İki sene sonra, 1933 yılının ilkbaharında, Yehova'nın Şahitleri’nin Rabbin Aksam Yemeği dedikleri, İsa Mesih'in ölümünün anılması gecesinde ilk defa 22 kişi bir araya gelir. O yıl boyunca 5 kişi vaftiz edilir.⁵⁹

---

lık, yıllık eğitim veren okullar ve kurslar açtığına da işaret etmeliyiz. Bu okullardan ilki New York'un Peterson semtinde merkezi bulunan “Pioneer Service School (Öncü Misyoner Okulu)”dur. Bu okul, 1997 yılı raporlarına göre, 1977den 1996’ya kadar, 195 bin mezun vermiştir. Bir aylık dönemlerden oluşan bu okulda The New World Translation of Holy Scripture eğitiminden başka diğer dinler ve kültürler üzerine de dersler verilmektedir. 1997 kayıtlarına göre, 10.345 kişinin kısa dönemli kurslar aldığı bu okulda binlerce kişi de haftalık seminerlere katılmıştır. Bu okuldaki mezun olanlar daha sonra özel görevlerle dünyanın değişik ülkelerine gönderilmişler ve hala da gönderilmektedirler. Toplam 126 şubesi olan “Ministerial Servant School” ise, yetişkin ve yetişkin yardımcılarının yetiştirilmesi amacı ile açılan okullardır. İki dönemden oluşan bu okullardan mezun olanların sayısı 1998 rakamlarına göre 400 bin civarındadır (Bkz. Kızılırmak, H.H., *a.g.d.*, s.29). Bu okullarda eğitim alan teşkilat üyelerinin bir kısmı da Türkiye’de görev yapmışlardır.

⁵⁶ Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, s.116.

⁵⁷ Kızılırmak, H.H., *a.g.d.*, s.29.

⁵⁸ Erbarıştıran, T., *a.g.e.*, ss.27-28; Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, ss.116-137.

⁵⁹ “Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, 116.

1938 yılına doğru bu teşkilata ilgi duyanların sayısı 100'e ulaşır, bu nedenle o seneki İsa'nın ölümünü anma gecesi üç ayrı grup tarafından yapılır. 1943'ten sonra Türkiye'ye 17 "Gilead"⁶⁰ mezunu ile birlikte sayıları açıklanmayan öncüler gönderilir. 1956 yılında YŞT'nin Yönetim Kurulu'nun iki üyesi Knorr ve Franz Türkiye'yi ziyaret eder, bu vesile ile düzenlenen yemekli toplantıya 200 kişi katılır.⁶¹ Başlangıçta Ermeni ve Rum asıllı Türk vatandaşları arasında yayılan Yehova'nın Şahitliği, daha sonra Türkler arasında da yayılmaya başlar.⁶²

Yasaların verdiği imkanlardan yararlanan şahitler, 1961 yılından itibaren, nüfus kayıtlarındaki din hanesinde değişiklik yaptırıp Yehova'nın Şahidi ya da Hıristiyan yazdırmaya başlarlar.⁶³ Yehova'nın Şahitleri ilk toplantılarını 17.11.1974 tarihinde İstanbul'da yaparlar. Mukaddes Kitap Kursları Derneği tüzüğü'nün 21.5.1975 tarihinde onaylanması üzerine, dernek faaliyetlerine başlar. Bu dernek önce 02.06.1975'de Ankara, sonra 06.06.1975'de İzmir ve daha sonra da 23.10.1975'de Antakya şubelerini açar. Dernek, İs-

⁶⁰ "Gilead", teşkilatın en önemli okuludur. İlk kez 1943 yılında açılmıştır. Bu okula girebilmenin üç önemli şartı bulunmaktadır: En az iki yıldır öncü olmak, en az iki yıldır evli olmak ve okul süresince çocuk yapmamak (çünkü, çocuklu aileler beytel adı verilen binalarda kalamazlar). Evli çiftlerden oluşan, bu okulda Pioner okulunda verilen dersler daha da derinlemesine işlenir. Okulda grubun genel doktrinlerine yönelik derslerin yanında tarih, dinler ve kültürler üzerine de dersler verilir. Bu derslere zaman zaman İdari Kadro yöneticileri de iştirak eder. Gilead Okulu mezuniyet töreni Yehova'nın Şahitleri'nin en önemli kutlamalarından birisini oluşturur. Mezun olan çiftler Yehova'nın Şahitlerinin hiç olmadığı veya zayıf olduğu ülkelere gönderilir. İdareci kadronun belirlediği tayinler törenle anons edilir ve her çifte sadece tek yön biletleri verilir. Bir ikinci tayine kadar görev bölgelerinde kalan Gilead mezunlarının her türlü ihtiyacı organizasyonca karşılanır. 1943'ten 1998'e kadar Türkiye'ye Gilead mezunu 17 kişinin gönderildiği ifade edilmektedir. Bunlar Amerikan vatandaşı Addie ve James Dean çifti, Alman asıllı Christa ve Wolfgang Labatzki çifti, İngiliz vatandaşı Christopher ve June Wildeng çifti, Yunan asıllı George Pantelidis, Hollanda vatandaşı Susan ve Vander Hanbergh çifti, Amerikan vatandaşı Anastagia Sarandist, İsviçre asıllı Ruth Hemming, Alman asıllı Karlteinz Hartung,, Alman asıllı Veber ve Jaachman Geher çifti, Türk vatandaşı Ermeni asıllı Saan Zorvan'dır. Bu konuda bkz. Kızılırmak, H.H., *a.g.d.*, s.29.

⁶¹ Bu dönemdeki Çevre Nazırları Faruk Ertekin ile *Avrilios Kalinikos*'tur. Bkz. Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, s.118.

⁶² Bu dönemde, subay bir babanın oğlu olan, Mete Süer Yehova'nın Şahitleri ile tanışır. Mete Süer 1963'te de vaftiz olur. Eşi Fatma hanım da daha sonra Yehova'nın Şahitlerine katılır (Kızılırmak H.,H., *a.g.d.*, s.30). Mete Süer halihazırda YŞT'nin Türkiye Temsil Heyeti başkanlığı görevini yürütmektedir.

⁶³ Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, s.118. Bu nüfus kayıtlarının bir örneği ekler bölümünde yer almaktadır.

tanbul'da Osmanbey'den başka, açtığı yeni yerlerden Bakırköy (25.02.1975), Kadıköy (30.03.1975) ve Beyoğlu'nda (30.03.1975) ilk toplantılarını gerçekleştirdi.⁶⁴

28 Mayıs 1980 tarihinde Yehova'nın Şahitleri Teşkilatı'nın Temsil Heyeti'ni teşkil eden Mete Süer, Vartan Mumcu ve Yılmaz Ertuncalı Beyoğlu/İstanbul'da ilk büroyu açarlar.⁶⁵ Bütün bu süreçte, Yehova'nın Şahitleri'nin faaliyetleri dava konusu olur, mahkeme ve tutuklama safahatı yaşanır. Sonuçta verilen beraat kararları ile şahitler daha rahat hareket etmeye başlarlar.⁶⁶

1996'da Ankara'da Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulu'na gelen bir davanın Yehova'nın Şahitleri lehine sonuçlanmasının ardından, şahitler artık günümüzde faaliyetlerini daha da rahat yürütmektedirler. Bu çerçevede, YŞT bütün yayınlarının iç sayfalarına mahkeme kararlarını koyarak, faaliyetlerinin yasal olduğuna dikkati çekmeye çalışmaktadır.

Aşağıda YŞT'nin Türkiye'de son yıllarda aldığı mesafeyi gösteren bazı rakamlar yer almaktadır.

Nisan 1990'da yayınlanan 1989 hizmet yılı faaliyet raporunda, o zaman nüfusu 55.000.000 olan Türkiye'de 11 cemaatin bulunduğu, Şahitlerin sayısının 860, sene boyunca vaftiz edilenlerin 45, Kutsal Kitap tetkikine devam edenlerin 621, Yıllık Anma Yemeği'nde hazır bulunanların ise 1.603 kişi olduğu bildirilmektedir.⁶⁷

1 Ocak 1996'da yayınlanan 1995 hizmet yılı faaliyet raporuna göre, nüfusu 60.000.000'a ulaşan ülkemizde 19 cemaatten meydana gelen Yehova'nın Şahitleri'nin toplam sayısı 1.229'dur. O sene vaftiz olanlar 139, Kutsal Kitap tetkikine devam edenler 1.116, Anma Yemeği'ne katılanlar ise 2.409 kişidir.⁶⁸

Teşkilatın yayınladığı son rapor olan 1 Ocak 2005 tarihli 2004 hizmet yılı faaliyet raporu ise şu şekildedir.

⁶⁴ Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, s.125.

⁶⁵ Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, s.126.

⁶⁶ Bu mahkemelerle ilgili olarak bkz. Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, ss.116-206.

⁶⁷ Bkz. *Kule Kitapları: Dinsel Seri, 112. Kitap*, Yayımlayan: Mete Süer, İstanbul, Nisan 1990, s.17.

⁶⁸ *Kule*, İstanbul, 1 Ocak 1996, C.7, S.1, s.15.

Territory or Country	Population	2004 Peak Witnesses	Ratio: One Witness to:	Number Baptized	Number of Congregat- ions	Total Hours Preaching	Average Bible Studies	Memorial Attendance
Turkey	67,803,927	1,740	38,968	79	32	356,592	934	3,298
Turks & Caicos Isls.	19,956	139	144	5	3	30,543	234	486
Tuvalu	9,403	54	174	0	3	5,712	33	117

Bu raporda nüfusu 67.803.927 olarak gösterilen ülkemizde 32 cemaatten oluşan şahitlerin toplam sayısının 1.740 olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, sene boyunca vaftiz olanların 79, Kutsal Kitap tetkikine devam edenlerin 934 ve Anma Yemeği'ne katılanların da 3.298 kişi oldukları bildirilmektedir.⁶⁹

Bu rakamlar 15 sene içerisinde şahitlerin Türkiye'deki faaliyetlerini ve sayılarını iki kat artırdıklarını göstermektedir.⁷⁰ Bu durum, 1891 yılında Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania'nın başkanı olan ve bütün Avrupa'yı bir vaiz sıfatı ile dolaşan Russell'ın İstanbul'u ziyareti sırasında söylediklerinden sonra YŞT'nin Türkiye'de epeyce bir mesafe aldığını ortaya koymaktadır. Russell bu ziyareti sırasında şunları söylemiştir:

“Türkiye’de:... bir hasadın olmasını ümit etmek için hiçbir... hakikate karşı hiçbir istidat görmüyoruz.”⁷¹

YŞT'nin ülkemizde bu sonucu elde etmesinde pek çok neden bulunmaktadır. Bunların başında ise düzenlenen toplantılar ve programlar gelmektedir. Biz YŞT'nin Türkiye’de düzenlediği toplantılar ve programlar üzerinde durmadan önce, bu teşkilatın dünya genelinde hangi toplantıları organize ettiğini gözden geçirmek istiyoruz. Çünkü, daha öncede belirttiği-

⁶⁹ Bkz. *Statistics: 2004 Report of Jehovah's Witnesses Worldwide*, http://watchtower.org/statistics/worldwide_report.htm

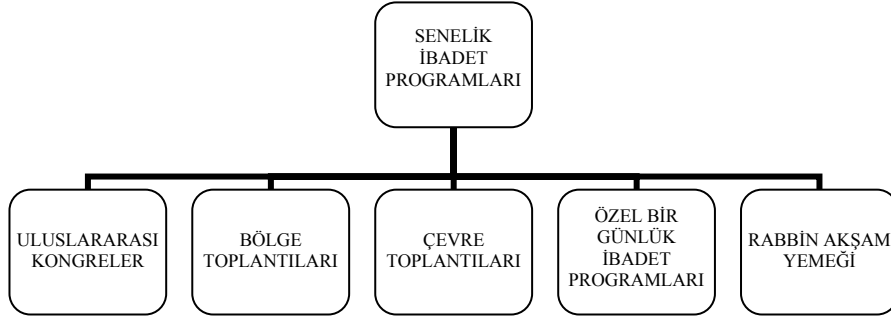
⁷⁰ YŞT'nin her sene düzenlediği “Senelik İbadet Toplantıları”ndan katılabildiklerimizde, katılımcıların sayısının bu rakamların doğruluğunu teyid edecek şekilde arttığını gözlemlediğimizi söyleyebiliriz. Bu toplantılarda katılımcıların tek tek sayıldığı ve toplantı sırasında ilan edildiği görülmektedir. İlan edilen bu rakamlardan, bir önceki seneye göre, katılımcıların sayısında önemli bir artışın olduğu ortaya çıkmaktadır.

⁷¹ Ünal, S.T. ve Akdamar, A., *a.g.e.*, s.116.

miz gibi, aslında YŞT'nin ülkemizde düzenlediği toplantılar ve yürüttüğü programlar, dünya çapındaki faaliyetlerin bir uzantısından ibarettir.

Şimdi de YŞT'nin Türkiye'de ne tür toplantılar ve programlar düzenlediği üzerinde durmak istiyoruz. Ama bundan önce, bu teşkilatın dünya genelinde hangi toplantıları organize ettiğini de gözden geçirmemiz yararlı olacaktır. Çünkü, aslında YŞT'nin ülkemizde düzenlediği toplantılar ve yürüttüğü programlar, dünya çapındaki faaliyetlerin bir uzantısından ibarettir. YŞT'nin düzenlediği bu toplantılarda birçok cemaat özel bir Mukaddes Kitap eğitim programı için bir araya gelmektedir. Bu programların hem şahitlerin yetiştirilmesinde ve hem de sempatanlar ile davetlilerin etki altına alınmasında büyük bir katkısının olduğu tespit edilmektedir.

YŞT'nin toplantıları/ibadet programları iki başlık altında ele alınabilir. Bunlardan birisi “Senelik İbadet Programları”; diğeri ise, “Haftalık İbadetlerdir. “Senelik İbadet Programları” şu şekildedir.

1. Senelik İbadet Programları

Dünyada kaç lisan varsa, her birisi için bu toplantılar ayrı ayrı düzenlenmektedir. Bununla birlikte, düzenlenen bütün toplantılarda kullanılan yayın ve konuşma metinleri aynıdır. Bu toplantıların en büyüğü Uluslararası Kongrelerdir.

a. Uluslararası Kongreler

Kıtalararası düzenlenen bir toplantıdır. Bu toplantılara onbinlerce kişi katılır.⁷² Toplantılar için genellikle büyük stadyumlar kullanılır. Bunun için yaklaşık iki sene önceden ilan yapılır ve hazırlıklara başlanır. Kongre üç gün sürer (Cuma-Cumartesi-Pazar). Delegelerin (katılımcıların) pasaport ve gerekli bütün işlemleri teşkilat tarafından yapılır, böylece delegelerin bu konu-

⁷² Örneğin, New York'ta 1958 senesinde yapılan toplantıya 253 bin 922 kişinin katıldığı ifade edilmektedir. *Yehova'nın Şahitleri Kimlerdir? Nelere İnanırlar?*, s.8

da yaşayabilecekleri muhtemel sıkıntıların önüne geçilmeye çalışılır. Her kes kendi masrafını karşılamakla birlikte, bu konuda öncülere, yardımcı olunur. İlan edilen fiyatın içinde turlar da dahildir. Bu toplantılarda vaftiz de yapılır ve bu iş için çok uzun bir vakit ayrılır.⁷³ Toplantı boyunca katılımcılar yaka kartı takarlar. Bütün delegeler bu toplantılarda herhangi bir sorun çıkmaması ve kamuoyu üzerinde olumlu bir etki bırakılması için önceden uyarılır ve suçlandırılırlar.

Bu uluslararası toplantılarda katılımcıların gösterdikleri disiplin, kullanılan alanın temiz tutulması, düzenlilik gibi hususların ziyaretçi katılımcıların üzerinde etkili olduğu izlenmektedir. Bu toplantıların yazılı ve görsel yayın organlarıyla bütün dünyaya duyurulması için de her türlü tedbirin alınmaya çalışıldığı görülmektedir.

Türkiye'deki şahitler de bu toplantılara katılmaktadırlar. Bu teşkilatın, ülkemiz açısından bizi asıl ilgilendiren toplantıları ise aşağıda ele alacağımızdır. Çünkü, bu toplantılar ülkemizde düzenli olarak yapılmakta ve YŞT'nin ülkemizdeki faaliyetlerinin de en önemli kısmını oluşturmaktadır.

b. Bölge Kongreleri/Bölge Toplantıları

Bölge Toplantıları senede bir defa düzenlenir ve üç gün devam eder (Cuma-Cumartesi-Pazar). Bu toplantı bir ülkedeki ve dolayısıyla Türkiye'deki düzenlenen en büyük toplantıdır.⁷⁴ Bu toplantıda da katılımcılar yaka kartı takarlar. Matbu programlarda yapılacak faaliyetler önceden belirtilir.

⁷³ Bu büyük toplantıların değişmez bir kısmı İsa'nın yeni öğrencilerinin vaftiz edilmesidir (Matta 3:13-17; 28:19, 20). Yehova'nın Şahitleri'nin inancına göre, bir kişinin vaftiz olabilmesi için önce kendini Tanrı'ya vakfetmesi gerekmektedir. Kişi kendini Tanrıya vakfettiğini Müjdeciler olarak gösterir. Vaftiz, kişinin Yehova'ya hizmet etmeyi seçtiğini kanıtlar. Vaftiz İsa'nın örneğini izlemek ve yaşamını Yehova Tanrı'ya -koşulsuz, şartsız- sunmak demektir. Vaftiz olmanın ön şartları Mukaddes Kitabı, Mukaddes Kitabı açıklayan bir veya bir kaç yayınlara tetkik etmek ve bu konuda yeterli bir bilgiye ulaşarak müjdeciler olmaktır. Kişi Müjdeciler olduktan sonra, kendini vaftiz edilmeye hazır hissedince cemaatin riyaset eden nazırına bu konudaki isteğini iletir. Bundan sonra, ihtiyarlar vaftiz edilmeyi arzulayan kişiye "Vaftiz Edilmek İsteyenler İçin Sorular" bölümünü incelemek üzere zaman bırakırlar. İhtiyarlar üç ayrı müzakereden sonra bu kişinin vaftiz edilip edilemeyeceğine karar verirler. Burada önemli olan kişinin Mukaddes Kitabın temel doktrinleri hakkındaki samimiyetini tespit etmektir. YŞT için vaftiz çok önemli bir konu olduğundan, kişinin belli bir olgunluğa ve bilgiye sahip bulunup bulunmadığı -bu müzakereler sonucunda- anlaşılmalıdır. Vaftiz edilmesi onaylanan kişi Uluslar arası Kongre, Bölge Toplantısı, Çevre Toplantısı, Özel İbadet veya vaftiz edilmek üzere tayin edilmiş bir günde vaftiz edilir Bu konuda bkz. *HYGİTO*, s.174.

⁷⁴ Bu toplantılarda çekilmiş bazı resimler makalenin sonundaki Ekler bölümünde yer almaktadır. Bu resimler Sabah Gazetesi'nin 02.02.1997'de çıkan baskısından alınmıştır.

Türkiye’de bu toplantıların düzenlendiği zamanlarda -mazereti olanlar hariç- bütün Yehova’nın Şahitlerinin toplantının yapıldığı yere gitmeleri istenilir/gerekir. Bu toplantıda öğle arasında vaftiz yapılır.

c. Çevre Toplantıları

Senede 2 defa düzenlenir. Bu toplantılar değişik bölgelerde, daha küçük gruplar halinde, yani birkaç cemaatin katılmasıyla yapılır. Örneğin, İzmir’deki toplantılara Ayvalık, Kuşadası, Bodrum, Marmaris, Akçay, Antalya, Eskişehir gibi yerlerdeki cemaatlerin üyeleri iştirak eder. Yerel guruplar, kaç cemaat varsa, birleşerek bu toplantılara giderler. Çevre Toplantıları, sadece Cumartesi ve Pazar günleri yapılır. Programın içeriğini gösteren broşürler ve matbu programlar katılımcılara önceden ve program sırasında dağıtılır.⁷⁵ Bu toplantılarda da öğle arasında vaftiz yapılır.

d. Özel Bir günlük İbadet Programları

Senede iki defa düzenlenir ve sadece Pazar günleri yapılır. Bu toplantıya Çevre İbadeti’nde olduğu gibi, gibi yerel cemaatler katılır. Önceden matbu programlar dağıtılır. Bu toplantılarda vaftiz yapılmaz.

e. Rabbin Akşam Yemeği

Rabbin Akşam Yemeği, senede bir defa, Yahudi kameri takvimine göre, 14 Nisana denk gelen miladi takvim gününde düzenlenir. Bu toplantının özelliği mutlaka güneşin batmasından sonra yapılmasıdır. Bu günde her cemaat kendi salonunda ibadet için bir araya gelir.

Yukarıda zikrettiğimiz bu toplantılara çok sayıda sempatizanla birlikte, aslında teşkilatla hiçbir ilgisi olmayan misafir de davet edilmektedir. Toplantılar boyunca teşkilata yeni katılanların ve gruplar halinde sahneye çıkanların yaptıkları konuşmalar ve birlikte okunan ezgiler, ilahiler hep bu yeni gelenleri etkileyecek formatta düzenlenmektedir. Toplantılar sırasında, özellikle yeni şahitlerin “neden Yehova’nın Şahidi oldukları” ile ilgili yaptıkları konuşmalarda duygusal motiflerin işlendiği gözden kaçmamaktadır. Bu kişilerin örneğin İslam’da arayıp da bulamadıkları şeyler çerçevesinde yaptıkları konuşmaların ardından gelen yoğun alkışlarla toplantıya katılan misafirlerin etki altına alındıkları izlenmektedir.

Diğer taraftan, birazdan ele alacağımız, “Haftalık Programlarda” şuurlandırılmaya çalışılan şahitlerin -hususiyile yeni şahitlerin- bu genel toplantılarda duygusallığın doruk noktasına çıktıkları ve önemli bir motivasyon

⁷⁵ Ekler bölümünde İzmir’de düzenlenmiş Çevre Toplantılarından birisinde alınmış bir fotoğraf yer almaktadır.

kazandıkları tespit edilmektedir. Bu ortam içinde daha önce vaftiz olma konusunda kararsızlık gösterenlerden bir kısmının artık vaftiz olmak için istekli davranmaya başladıkları görülmektedir.⁷⁶

2. Haftalık İbadetler

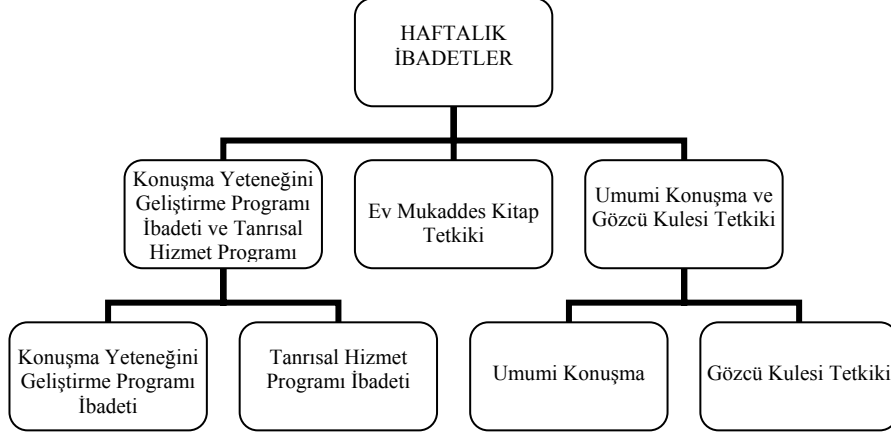
“Haftalık İbadetler” şahitlerin asıl yetiştirilme ve şuurlandırılma sürecini içeren toplantılardır. Bu toplantılar, hiç aksatılmadan, çok ciddi bir disiplin içinde ve düzenli bir şekilde devam ettirilir.⁷⁷ “Çok önemli” mazeretleri bulunmayan şahitlerin bu toplantılara devam etmeleri istenilir.

İbadetler şu şekildedir.

⁷⁶ Bu toplantıların içeriğini ve toplantı boyunca yapılan aktivitelerin neler olduğunu anlamaya katkı sağlaması bakımından İzmir’de 2003’te düzenlenen “Çevre İbadeti” süresince kaydettiğimiz notlardan bir bölümünü burada nakletmek istiyoruz: “Yapılan umumi konuşmalar arasında skeçlere yer verildiği, bu skeçlerin duyguları coşturacak konulardan seçildiği dikkati çekmektedir. Kız-erkek karışık, gruplar halinde sahneye çıkartılan gençlere bir yönlendirici tarafından Mukaddes Kitap’tan neden etkilendikleri yönünde, sorular sorulmakta bu sorulara, önceden çalışıldığı belli olan, cevaplar verilmekte ve böylece katılımcıların etkilenmeye çalışıldığı görülmektedir. Yine, aralarda yapılan ilanlarla da katılımcıların motive edilmeye çalışıldığı gözden kaçmamaktadır. Örneğin, Mersin’de düzenlenen Çevre İbadeti’ne 277 kişinin katıldığı, Kule Dergisi’ni inceleme çalışmalarına 6 ay boyunca 60, Konuşma Yeteneğini Geliştirme çalışmalarına 48 kişinin sürekli devam ettiği, toplantı yapılan salonda o anda 507 katılımcının bulunduğu gibi ilanlar bunlardan bazılarıdır. Ayrıca, istikbale yönelik bazı müjdelerle de katılımcılar teşvik edilmektedir. Bu anlamda, örneğin 25 sene önce sadece 1 cemaat ile faaliyetlerini yürüttükleri, şimdi İzmir’de bu sayının 4’e çıktığını, yakında Türkiye’de 50 cemaate ulaşacaklarını söylemeleri bu müjdelerden bir kısmını oluşturmaktadır. Kısa konuşmalar için, sırayla kürsüye gelen üyelerin yaptıkları faaliyetlerle ilgili anlattıkları salondan büyük bir beğeni ve alkış almaktadır. Örneğin, bir hemşirenin, şakayla karışık, yeni evli bir çifti etkileyebilmek için, bir yıl boyunca onlara her gelişlerinde çok sevdikleri ayva tatlısını yaptığını anlatması bunlardandır. Bir başka yaşlı hemşirenin Kule Dergisi’ni hangi taktikle dağıttığını anlatması da bu konudaki bir başka örnektir. Bu hemşirenin anlattıkları şu şekildedir: ‘Bir gün bir taksiye bindim. Yol boyunca şoförle işler nasıl, aileniz nasıl vs. muhabbet ettik. Muhabbet ilerleyince, kendisine bir Kule Dergisi hediye ettim. Aradan uzun bir zaman geçti. Yine bir gün taksiye bindim. Yol boyunca, her zaman yaptığım gibi, şoförle muhabbet ettik. Arkasından da kendisine Kule Dergisi hediye ettim. Bunun üzerine, şoför bana dönerek: *Abla ya, sen hep böyle yapıyorsun, bu işi alışkanlık haline getirdin*, dedi. Meğersem, bu şoför benim daha önce dergi hediye ettiğim şoförlerden birisiymiş.’” İşte, katılımcılara diğer aktivitelerin yanı sıra, bu türden konuşmaların yapıldığı toplantıların onları motive etmeye, şevk ve gayretlerini artırmaya yönelik olduğu görülmektedir.

⁷⁷ Bu ibadetler dünyanın her tarafında hep aynı saatlerde, aynı sürelerle yapılır. Bu konuda hiçbir ülkede değişiklik olmaması için azami gayret gösterilir.

a. Ev Mukaddes Kitap Tetkiki

Cemaatin programı, elverdiği sürece, salı günleri saat 20.00-21.00 arasında yapılır -dünyanın her tarafında buna uyulmaya çalışılır-. Dua dahil tam 1 saat sürer ve tam zamanında bitirilir. Bu program, yıllık belirlenen plana göre, seçilmiş yayının bölümler halinde ve soru-cevap şeklindeki müzakeresinden oluşur. Toplantıda dinleyiciler oldukça aktiftir. Program bir dua ile (Matta, 6:9'daki örnek duaya uygun bir duayla) açılır. Açılış ve kapanış duasını mümkün olduğu kadar farklı kimseler yapar. Duanın içinde bulunan ortamın anlam ve önemine uygun olması için gayret gösterilir. Şahitler bu program için, Mukaddes Kitabı ve programdaki makalelere kişisel ya da ailece önceden hazırlanarak giderler. Bu hazırlık şahitlerin toplantılara etkin bir şekilde katılabilmeleri için gerekli görülür, bu nedenle de şart koşulur.

b. Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı İbadeti ve Tanrısal Hizmet Programı İbadeti

Bu toplantı, cemaatin programı elverdiği ölçüde, Perşembe günleri 20.00-22.00 saatleri arasında yapılır. Aynı zaman çizelgesi içerisinde iki ibadete de yer verilir.⁷⁸

ba. Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı İbadeti

Bu toplantı bir ilahi ve dua ile açılır. Arkasından, Konuşma Yeteneğini Geliştirme İbadeti Nazırı nezaretinde, önce bir ihtiyar ya da hizmet yardımcısının sunduğu on beş dakikalık birinci konuşma yer alır. Sonra, yine bir

⁷⁸ Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı İbadeti ve Tanrısal Hizmet Programı ibadeti için belirlenmiş program önceden müjdecilere verilir.

ihtiyar veya hizmet yardımcısının sunduğu altı dakikalık Mukaddes Kitap müzakeresi gelir. Daha sonra, bir biraderin sunduğu beş dakikalık ikinci konuşma, bunu takiben iki hemşirenin sunduğu bir gösteri (ki, bu üçüncü konuşmadır) yer alır. Nihayet tekrar iki hemşirenin ya da bir biraderin sunduğu dördüncü konuşma ile program tamamlanır. Sonuçta da bir dua ile toplantı sona erer.

Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı, önceden müjdecilerin her birisine ayrı ayrı verilen ve aynı adı taşıyan program çerçevesinde, düzenli bir şekilde, her hafta devam eder. Bu program bir seneliktir ve aksatmadan yerine getirilir. Bununla birlikte, senede üç defa Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı yapılmaz. Bunun yerine, programın kapsadığı süre kadar, programa aktif olarak katılan müjdecilerin, kendilerini sınamalarını sağlamalarına yönelik, başvuru kaynağı olarak da sadece Mukaddes Kitabın kullandığı, “Yazılı Tekrarlama” uygulanır.⁷⁹

Konuşma Yeteneğini Geliştirme İbadeti Nazırları sorumlulukları altındaki şahitlerin konuşma yeteneğinin geliştirilmesinden birinci derecede sorumludurlar.

bb. Tanrısal Hizmet Programı İbadeti

Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı'nın arkasından bir ilahi söylenir ve Tanrısal Hizmet Programı İbadeti'ne geçilir. Tanrısal Hizmet Programı İbadeti yaklaşık bir saat sürer. Bu programın iyi haberin diğer insanlara iletebilmesi için pratik yardımlar sağladığı ifade edilmektedir. Programın bazı bölümleri cemaat düzenlemeleriyle de ilgili olabilmektedir (çeşitli ilanların vs. yapıldığı kısımlar). Tanrısal Hizmet Programı İbadeti bir ilahi ve dua ile biter.

c. Umumi Konuşma ve Gözcü Kulesi Tetkiki

Bu program da iki kısımdan oluşmaktadır. Program Pazar günleri yapılır. Toplantının saati cemaatin durumuna göre değişiklik gösterebilir. Program iki saat sürer, açılışa bir ilahi söylenir ve bir dua yapılır.

ca. Umumi Konuşma

Birinci kısımda, herhangi bir cemaatten, bir hizmet yardımcısı veya bir ihtiyar tarafından verilen ve yaklaşık 45 dakika süren bir umumi konuşma yer almaktadır. Umumi konuşma Mukaddes Kitaba dayalı olarak yapılır.

---

⁷⁹ “Yazılı Tekrarlama” Konuşma Yeteneğini Geliştirme Programı'na katılan müjdecilerin üç ayda bir yapılan bu sınav benzeri uygulama ile kendilerini sınama yöntemidir. Müjdecilere, hazırlanabilmeleri için, sorular önceden verilir.

Konuşmadan sonra bir ilahi söylenir ve arkasından da Gözcü Kulesi'nin tetkikine geçilir.

cb. Gözcü Kulesi Tetkiki

Bu tetkik, cemaatin içinden görevlendirilen bir ihtiyar tarafından, on beş günde bir çıkan Gözcü Kulesi dergilerindeki inceleme makalelerinin paragraf paragraf okunması ve tetkiki şeklinde yapılmaktadır. Tetkik yaklaşık olarak 45 dakika sürmekte, daha sonra da bir ilahi ve bir dua ile toplantı sona ermektedir.⁸⁰

Şahitler Gözcü Kulesi tetkiklerine kişisel ya da ailece hazırlanıp katılmaktadırlar. Çünkü, bu toplantılara etkin olarak katılabilmek için, inceleme makalelerinin kişisel veya ailece önceden tetkik edilmiş olması şart koşulmaktadır.

Yukarıda ele aldığımız bu programların dışında, diğer din ve kültürler hakkında taktik derslerin verildiği başka programlar da bulunmaktadır.⁸¹

Her Yehova'nın Şahidi'nin düzenli olarak haftada üç gün, haftalık toplantılara katılması gerekmektedir. Bu haftalık programlarla bir yandan teşkilat üyeleri arasında sıkı bir bağ oluşturulmaya, bir yandan da üyelerin bilgi birikimlerinin sürekli artması sağlanmaya çalışılmaktadır. Yine bu toplantılarda şahitlerin duygusal açıdan canlı kalmaları, teşkilatın öğretisi ve uygulamalarını yaşamak, yaymak konusunda bir şevk ve şuur kazanmaları ya da mevcut şevk ve şuurlarının muhafazası için çaba harcanmaktadır.⁸²

YŞT ile ilgili cevabı aranılan sorulardan birisi “Ne tür faaliyetler yapıyorlar?”, bir diğeri ise “Nasıl Yehova'nın Şahidi yapıyorlar?” sorusudur. Hem yukarıda kaydettiğimiz ve hem de daha sonra makalemizin ikinci bölümünde ele alacağımız diğer faaliyetlerde etkilenmiş bulunan sempaticianlar, özellikle de evlerde düzenlenen bu toplantılara getirilmekte ve böylece, daha rahat ve samimi bir ortam içinde, diyaloglar geliştirilmektedir. Ev ortamındaki ve toplantı salonlarındaki yakın diyalogların ise muhatapların üzerinde derin izler bıraktığı görülmektedir. Bu toplantılarda dikkatimizi çeken, bu nedenle de işaret etmek istediğimiz bir husus bulunmaktadır. O da;

⁸⁰ Gözcü Kulesi dergisi inceleme programları, her incelenecek sayının ikinci sayfasında bildirilmekte ve okunacak ilahiler ile üzerinde durulacak konular belirtilmektedir.

⁸¹ Kızıllırmak, H.H., *a.g.d.*, s.28.

⁸² YŞT'ı yayınlarında ve internet kanallarında herkesi bu toplantılara katılmaya davet etmektedir. Örneğin, teşkilatın resmi sitesinde şöyle denilmektedir. “Yehova'nın Şahitleri'nin cemaatlerinin çoğu haftada üç kez toplanıyor. Bu ibadetlere siz de davetlisiniz.” Bkz. *Yehova'nın Şahitleri Nasıl Teşkilatlanmıştır?* http://www.watchtower.org/languages/tk/library/rq/article_15.htm

gençlerin ve çocukların toplantılara katılımına ayrı bir özen gösterildiği ve bunların sayılarının her geçen gün arttığıdır.

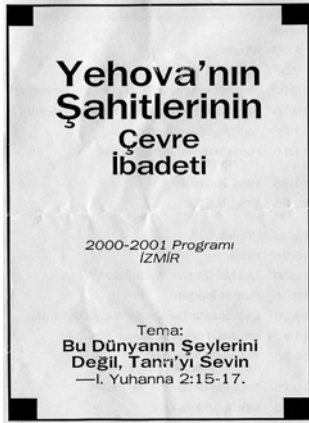
İşte şahitler bu türden toplantılarda sempatzanları ve yeni gelen misafirleri işlemekte ve onları birer Yehova'nın Şahidi haline getirmektedirler. Diğer taraftan, bu toplantılarda eski şahitler de hem bilgilenme yönüyle ve hem de bir aksiyon adamı olacak şekilde, zihinsel, duygusal, davranışsal vb. açılardan eğitime tabi tutularak, yetiştirilmektedirler. Yine, bu toplantılarda eski şahitlerin motivasyonlarının sürekli canlı tutulması da sağlanmaktadır.

Makalemizin başından buraya kadar YŞT'nin ortaya çıkışı, tarihsel gelişimi, teşkilatın bugün dünya genelindeki durumu, Türkiye'deki oluşum süreci ve sonrası, Türkiye'deki son durum, teşkilatın dünyadaki ve Türkiye'deki organizasyon yapısı, dünya çapında ve memleketimizde düzenlenen ibadet programları ve toplantılar gibi konular üzerinde durmuş olduk.

İncelemelerimiz YŞT'nin dünya genelinde olduğu gibi, ülkemizde de hızlı bir gelişme trendinde bulunduğunu göstermektedir. Özellikle de son yıllarda bu gelişmenin ivme kazandığı anlaşılmaktadır. Araştırmamızın da ortaya koyduğu gibi, YŞT'nin, dünya çapındaki faaliyetlerine paralel şekilde, Türkiye'de kararlı ve ısrarlı bir faaliyet yürütmesinin ve aldığı mesafenin arkasında, bir tür askeri teşkilat sistemine benzeyen, otoriter merkezi bir idari sistem bulunmaktadır. Bu sistemin başı olan Yönetim Kurulu'nun hazırladığı plan ve program çerçevesinde, Türkiye'deki şahitler de disiplinli bir şekilde sevk ve idare edilmektedir. Yine bu teşkilatın dünya genelinde düzenlediği toplantıların bir uzantısı olarak, ülkemizde gerçekleştirdiği programların, toplantıların, yeni üyeleri yetiştirmek, şuurlandırmak için tertiple ettiği kursların bugün gelinen noktaya önemli bir katkısı olduğu görülmektedir.

Son 10-15 yıl içinde, hem dünyadaki ve hem de ülkemizdeki faaliyetlerini ve üyelerini yaklaşık iki kat artırmış olan YŞT'nin bu gelişim trendi, özellikle Türkiye açısından bakıldığında, teşkilatın önümüzdeki günlerde kendisine yeni üyeler bulmakta zorlanmayacağını sinyallerini vermektedir. YŞT'nin düzenlediği Anma Yemeği, Mukaddes Kitap Tetkiki Programı ve diğer toplantılara katılan halihazırdaki sempatzan, potansiyel şahit adaylarının, geçmişte örnekleri görüldüğü gibi, yakın gelecekte de teşkilata katılmaları büyük bir ihtimal dahilindedir. Araştırmalarımız sırasında yaptığımız tespitler ışığında, YŞT tarafından her sene yayımlanan yıllık faaliyet raporlarının bundan sonraki bölümlerinde de Türkiye'nin hanesindeki rakamların katlanarak artabileceğini şimdiden söylemenin bir kehanet ya da abartılı bir ifade olmadığını düşünüyoruz.

EKLER

İzmir'deki 2000-2001 Çevre İbadeti Programı

CUMARTESİ	PAZAR
Sabah	Sabah
9:50 Müzik	9:50 Müzik
9:55 İlahi No. 10 ve Dua	9:55 İlahi No. 172 ve Dua
10:00 Neden Dünyayı Değil, Yehova'yı Sevelim?	10:00 Günün Ayetleri'ni Her Gün İncelemek Tanrı'ya Duyduğumuz Sevgiyi Güçlendirir
10:15 Konuşma Yeteneğini Geliştirme İbadeti	10:15 Dünyanın Şeylerini Nasıl Görmeliyiz?
11:00 İlahi No. 35 ve İlanlar	11:00 İlahi No. 191 ve İlanlar
11:10 Hizmetimizde Tanrı Sevgisi Bizi Harekete Geçirir	11:10 Gözü Kulesi Özeti
11:35 Vakıf ve Vaftiz	11:40 Çevrenin İhtiyaçlarına Dikkat Etmek
12:05 İlahi No. 13	12:05 İlahi No. 181
Öğleden Sonra	Öğleden Sonra
13:25 Müzik	14:25 Müzik
13:30 İlahi No. 211 ve Tecrübeler	14:30 İlahi No. 3 ve Dua
13:45 Hizmet İbadeti	Umumi Konuşma:
14:30 Başkalarına Tanrı'yı Sevmeyi Öğretmek	Sevginin ve İmanın Dünyaya Karşı Zaferi
14:45 İlahi No. 106 ve İlanlar	15:25 İlahi No. 209 ve İlanlar
14:55 Yehova'yı Severler Kötü Olandan Neffret Eder	15:35 Dünyanın Bir Kısmı Olmamak Bizi Korur
15:25 Sevginin Üstün Yolunu İzleyin	16:05 Tanrı'yı Severler İçin Tanrısal Vaatler
15:55 İlahi No. 89 ve Dua	16:35 İlahi No. 174 ve Dua

İzmir'deki 2000-2001 Çevre İbadeti Programı

Bir Kimsenin Yehova'nın Şahidi olduğunu gösteren belge

İstanbul'daki Toplantılardan bir görüntü

Toplantılardan bir görüntü

İzmir'deki toplantılardan bir görüntü